

ŽIVOTOPIS

Rođen sam 12. veljače 1965. u Dubrovniku, od oca kapetana duge plovidbe pok. [REDAKCIJA] i majke [REDAKCIJA] nastavnice engleskog jezika.

Državljanin sam Republike Hrvatske i po nacionalnosti Hrvat.

U Dubrovniku sam završio osnovnu i srednju upravnu školu.

Oženjen sam za [REDAKCIJA] po zanimanju liječnicu, specijalicu medicine rada iz Splita. Otac sam jednog punoljetnog djeteta.

Redovni vojni rok odslužio sam 1983./1984. u Puli i Splitu.

Upisao sam Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu kao redovni student. Tijekom studija 1984.-1989. ostvario sam vrlo dobar uspjeh s prosječnom ocjenom 4,2. Diplomirao sam 3. travnja 1989.

Prvi radni odnos zasnovao sam kao vježbenik u Županijskom državnom odvjetništvu u Dubrovniku od 1989. do 1991.

Hrvatski sam branitelj iz Domovinskog rata tijekom kojega sam obavljao i zadaće djelatnog časnika, istražitelja u kriminalističkoj vojnoj policiji, u 72. bojni Vojne policije i pri Upravi vojne policije Ministarstva obrane RH gdje sam radio na svim vrstama kriminaliteta.

Djelatna vojna služba prestala mi je na vlastiti zahtjev 8. ožujka 1994. radi prelaska u državno odvjetništvo. Imam čin pričuvnog poručnika vojne policije.

Odlikovan sam Spomenicom domovinskog rata 1991.-1992. i nagrađen pištoljem u trajno vlasništvo odlukom načelnika Uprave vojne policije generala pukovnika u miru gosp. Mate Laušića te značkom s posvetom načelnika Odjela kriminalističke vojne policije brigadnog generala u miru gosp. Ante Gugića.

Pravosudni ispit sam položio 17. rujna 1994. nakon čega sam se zaposlio u Općinskom državnom odvjetništvu u Dubrovniku kao stručni suradnik.

Hrvatski sabor me je imenovao za Općinskog državnog odvjetnika u Dubrovniku dana 3. svibnja 1995. Tu dužnost sam napustio 1. ožujka 1997. na vlastiti zahtjev radi preseljenja u Split gdje mi supruga ima privatnu liječničku praksu.

Odlukom Državnog sudbenog vijeća od 20. studenog 1998. imenovan sam za zamjenika Općinskog državnog odvjetnika u Splitu, a 22. siječnja 2002. imenovan sam za Općinskog državnog odvjetnika u Splitu koju sam dužnost obavljao do 1. listopada 2003.

Prošao sam sve periodične sigurnosne provjere i moja imovinska kartica je uredno ažurirana.

Za zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Splitu imenovan sam 21. rujna 2009. i tu dužnost obavljam do danas.

Čitavu karijeru radim najviše na predmetima iz oblasti gospodarskog kriminaliteta ali i najtežim krvnim i seksualnim deliktima. Bio sam referent u velikom broju složenih gospodarskih predmeta iz vremena revizije pretvorbe i privatizacije.

Daktilografske poslove obavljam samostalno kao i unos podataka u računalne programe. Služim se engleskim jezikom i imam položen vozački ispit B kategorije.

Sudjelujem u stručnom osposobljavanju prema mogućnostima, nazočio sam velikom broju radionica i drugih edukacija koje nema smisla nabrajati, podaci postoje u Pravosudnoj akademiji, a posebno ističem sudjelovanje na International Law Enforcement Academy, Budapest, u organizaciji U.S. Department of Justice, FBI, na temu "Confidential Source Development", 2002. i čvrsto sam uvjeren kako su ta i nekolicina drugih edukacija u organizaciji nadležnih pravosudnih tijela Sjedinjenih Američkih Država bile najkorisnije za moju karijeru, usmjerenost na rješavanje problema i shvaćanje prave uloge državnog odvjetnika u demokratskim društvima tj. kako funkcioniraju vrhunske službe suzbijanja kriminaliteta.

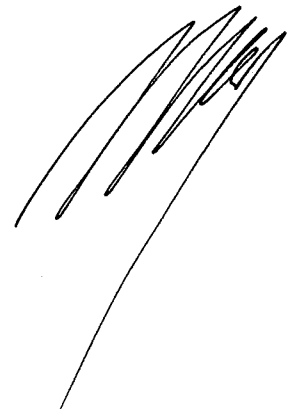
Procjenu mojih rukovodnih sposobnosti dala je 19. srpnja 2002. i procjeniteljska grupa Državnog odvjetništva Sjedinjenih Američkih Država koja je svoje pisano izvješće dostavila glavnom državom odvjetniku Republike Hrvatske i na čije sam mišljenje i ocjenu posebno ponosan jer se tu radi o jedinoj stručnoj, pisano objavljenoj, potpuno objektivnoj i nepristranoj procjeni mojih rukovodnih sposobnosti u čitavoj dugogodišnjoj karijeri koju su dale osobe educirane za procjenu ljudi.

Na Pravosudnoj akademiji sam bio angažiran kao predavač 2012. kao i sada tj. za godinu 2023./2024. i to na Pravosudnoj akademiji za vježbenike i pri Školi za pravosudne dužnosnike. a kao predavač tema iz kaznenog materijalnog i procesnog prava. Volim raditi s mladim kolegicama i kolegama i prenositi dobra i loša iskustva.

Okvirna mjerila ostvarujem iznad prosjeka, trenutno za 2023. imam 145% ostvarenosti okvirnih mjerila dok mi je koeficijent uspješnosti za 12,04% veći od prosjeka.

Član sam Udruge branitelja veterana Vojne policije 72. bVP Split, Streljačkog kluba Centar Split i Hrvatskog autokluba.

Nikša Wagner

PROGRAM RADA

KANDIDATA ZA IZBOR NA MJESTO GLAVNOG DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Nikše Wagnera, Zamjenika Županijskog državnog odvjetnika u Splitu

Oglas Državnoodvjetničkog vijeća broj DOV- 166/2023.,

objavljen 21. studenoga 2023.

Split, prosinac 2023.

SADRŽAJ:

1. Uvod.....	3
1.1. Osobna motivacija.....	5
1.2. Načela programa rada.....	7
1.2.1. Ostvarivost.....	7
1.2.2. Suradnja.....	7
1.2.3. Provedba.....	7
2. Smjernice rada.....	7
2.1. Misija.....	7
2.2. Vizija.....	8
3. Razvojne osi.....	8
3.1. Ljudski resursi.....	8
3.2. Infrastruktura.....	9
4. Strateški ciljevi.....	12
4.1. Kompetentni stručnjaci.....	12
4.2. Kvalitetna administrativna podrška.....	13
4.3. Promjena percepcije u javnosti.....	14
4.4. Kadrovsko ekipiranje zagrebačkih državnih odvjetništava.....	14
4.5. Osnaživanje odsjeka za ratne zločine.....	15
4.6. Suženje nadležnosti USKOK-a.....	16
4.7. Pokretanje rada odjela za istraživanje imovinske koristi.....	16
4.8. Smanjenje troškova.....	16
5. Zaključak.....	17

1. Uvod

Neću citirati odredbe Ustava i Zakona o državnom odvjetništvu koji opisuju nadležnosti naše službe, kako se to obično danas radi u ovakvim programima, jer smatram kako je to javno objavljeno, općepoznato i nema potrebe ponavljati jer se ovaj program ne daje na ocjenu laicima i neupućenima u zakonodavni okvir službe.

U opsežnom izvješću glavnog državnog odvjetnika o radu za 2022., koje ima čak 257 stranica, izneseni su brojni kvantitativni i kvalitativni pokazatelji od kojih ću uzgred komentirati samo one koji su bitni za moj program. Moj zaključak je kako to obimno izvješće, iako sadrži brojne kvantitativne pokazatelje, ne nudi rješenje za trenutno stanje u službi koje nije dobro po pitanju kadrovske problematike, ali to je najvažnije.

U odnosu na program koji sam priložio uz prethodni javni poziv iz 2020. godine, kad je izabrana kolegica Zlata Hrvoj Šipek, nemam nešto bitno novoga za dodati jer se stanje u državnom odvjetništvu u cjelini, na žalost nije poboljšalo na ključnoj poziciji, a to su **kadrovi i percepcija u javnosti**. Čak se bitno pogoršalo ili kako je to kolegica Zlata Hrvoj Šipek dobro dijagnosticirala, služba represije je zapala u "depresiju", ali ona nije ni ponudila, a niti provela nužnu terapiju. Ja koji sam čitavu karijeru u službi sam uvjeren kako nudim i uspješan lijek za to neprihvatljivo stanje koje treba liječiti uporno i postepeno bez izazivanja dodatnog stresa u kadrovskoj strukturi.

Dakle, u međuvremenu se percepcija i u stručnoj i općoj javnosti jako pogoršala nepripremljenim i nesuvislim javnim nastupima upravo čelnika službe, provođenjem besmislenih stegovnih postupaka, pritiscima predsjednika Državno odvjetničkog vijeća na članice tog vijeća (ugledne profesorice pravnih fakulteta) i smjenama podređenih suradnika bez javnosti (stručnoj i općoj) prihvatljivog obrazloženja. Jednostavno govoreći, prečestim skandalima.

Iako je državno odvjetništvo u Republici Hrvatskoj pravosudno tijelo, pozicija glavnog državnog odvjetnika je specifična jer je on i pravosudni dužnosnik, ali i dio izvršne vlasti (quasi ministar) i osigurava provedbu politike kroz državnoodvjetničku službu. On ne odgovara samo za rad službe u cjelini Vladi i Saboru nego pred javnošću i za pojedine predmete, pa stoga i za cjelokupnu percepciju koju služba uživa u javnosti i u tom segmentu je njegova pozicija po logici dužnosti i načina izbora i izvršno politička.

Stoga državni odvjetnik u odnosu na Vladu koja ga predlaže i Hrvatski sabor koji ga imenuje i treba biti u svako doba smjenjivi dužnosnik čija je "bianco ostavka" uvijek na stolu i za svoj smjenu on ne treba tražiti obrazloženja već to treba prepustiti Vladi i Hrvatskom saboru i njihovim razlozima. Ali kada je riječ o pojedinim predmetima, tj. pravosudnom segmentu ovlasti, treba osigurati neovisnost i samostalnost u radu podređenih i u odnosu na politički vladajuću većinu i oporbu kao i medije koji od državnog odvjetnika legitimno mogu imati različita i suprotstavljena očekivanja, tu su stručnost, moralnost, dosljednost, otvorenost i iskrenost ključne atribucije.

Dojam građana o pravosuđu u cjelini je jako loš, a što je nažalost putpuno osnovano i po mom osobnom iskustvu. Tu nema brzih rješenja. Treba konačno krenuti u postepenu i temeljitu kadrovsku reformu i to "promjenama u glavama". Ali to nije lagan zadatak nego najteži mogući. S ljudima je najteže raditi.

Prvi zadatak novog državnog odvjetnika je promijeniti percepciju službe u javnosti a to se može relativno brzo upornim, zakonitim, etičnim i transparentnim radom uz odmjereno, pravodobno i iskreno informiranje predstavnika javnih medija i svih koji po zakonu imaju pravo na informacije. Međutim, državni odvjetnik ne smije kupovati lojalnost novinara odavanjem povjerljivih informacija (tzv. brifiranjem) ili se neetično dodvoravati javnom mijenju izdavanjem nezakonitih i neetičnih naloga u pojedinačnim predmetima. S druge strane državni odvjetnik treba i izbjegavati situacije koje se nepotrebno mogu protumačiti kao politički motivirani udari na druge oblike vlasti ili političku oporbu. Time se politizira služba u cjelini, a ne samo njen čelnik.

Zbog svega toga je pozicija državnog odvjetnika jako osjetljiva tim više jer mu zakonodavni okvir ne dopušta angažiranje vlastitog rukovodnog tima.

Dakle, državni odvjetnik treba izgraditi autoritet i u očima javnosti, a ne samo u službi ali u isto vrijeme, sukladno etičkim i stručnim načelima, odluku u pojedinom predmetu ne smije donijeti rukovođen pritiskom javnosti ili nekog nestručnog autoriteta. To znači da neke odluke neće ići u smjeru očekivanja drugih i tu državni odvjetnik treba pokazati sposobnost istinitog ali umirujućeg informiranja javnosti, a to je stvar i stručnosti, obučenosti ali i nadarenosti koju recentno rijetki pokazuju.

Slabosti državnoodvjetničke službe vidim u manjku potrebnog broja dužnosnika zagrebačkih državnih odvjetništava, višku zaposlenika na nepotrebnim mjestima, nemotiviranosti dijela dužnosnika, činjenicom velikog broja rukovodnih dužnosti koje se bave izimišljenim upravnim poslovima, većem broju dužnosnika starije životne dobi bez potrebne energije te psihološki destruktivnim obrascima ponašanja naslijeđenima iz bivšeg društveno-političkog sustava koji još uvijek opstaju u službi.

Baš zato, u konkretnoj situaciji, činjenica kako nisam iz dugogodišnje i okoštale upravne garniture u službi i nemam prikrivenih motiva, a niti osobne odnose sa zamjenicima glavnog državnog odvjetnika i drugim zaposlenicima ureda u Gajevoj ulici 31a te nisam povezan niti javno povezivan s ijednom političkom opcijom, smatram kako mogu čiste savjesti i potpuno objektivno i nepristrano provesti ovaj program i druge zadaće koje pred državno odvjetništvo postavi zakonodavna ili izvršna vlast u okvirima svojih ovlasti. Ali to će biti samo temelj za dugotrajnu i upornu izgradnju novog državnog odvjetništva kao javnog servisa građana u koji užia povjerenje hrvatskih građana.

Moj moto bi s obzirom na situaciju s dosadašnjim glavni državnim odvjetnicima mogao jednostavno glasiti: **"Neću osramotiti."**

Osim podizanja ugleda državnog odvjetništva svojim radom i nastupom u javnosti, zadatak novog državnog odvjetnika je pokrenuti državno odvjetništvo kao operativno tijelo tako što će izići iz ureda u Gajevoj ulici, strpljivo saslušati sve podređene i na županijskim i općinskim razinama, razmotriti njihove pritužbe i ideje, informirati ih što očekuje od njih, snažno ih motivirati pohvalama i sankcijama, ako je neizbježno i tako pokrenuti službu koja je u posljednjih godina jako izgubila inicijativu i nalazi se u stanju konstantne obrane od napada sa svih strana i pretvorila se u bezličnu birokratsku organizaciju koju više prate unutarnja obračunavanja i nespretnosti čelnih ljudi nego uspjesi i optimizam.

U novom mandatu treba posebno naglasiti štednju materijalnih resursa jer je to trajna obveza prema poreznim obveznicima koji će svakako bolje prihvatiti manje i jeftinije, ali efikasnije državno odvjetništvo, što bi bilo poželjno stanje.

To mi je osnovni cilj koji planiram ostvariti: **uklanjanje depresije, kadrovska obnova i jačanje motivacije te štednja**. Ovaj program rada predajem iskreno uvjeren kako je izrađen radi koristi državnog odvjetništva i pravosuđa u cjelini, a na dobrobit svih građana koji nas financiraju.

1.1. Osobna motivacija

Kako motivirati sebe i druge naučio sam radeći kao općinski državni odvjetnik u Dubrovniku i Splitu, a u vezi kvalitetnog vođenja pomoglo je i iskustvo iz Domovinskog rata i saznanje kao vođa treba uvijek pokazivati vlastitim primjerom (tzv. Leadership by Example), a ne se skrivati iza podređenih i svoju poziciju graditi gaženjem njihovog dostojanstva. Lider treba svojim primjerom pokazivati ono što očekuje od svojih podređenih i to je temelj etičnog ponašanja u snažnoj službi.

Poticaj, inspiraciju, energiju i nespornost na odustanak od ostvarivih ciljeva vidim kao vrline kao i jaki osjećaj empatije prema žrtvama svih oblika nepravde jer je to stečeno od djetinjstva odgojem i na tragediji nekoliko članova moje obitelji nakon Drugog svjetskog rata, a i ja osobno sam u službi bio dva puta žrtvom zlonamjernih postupaka, javno oklevetan u Hrvatskom saboru i znam vrlo dobro što je nepravda.

Nikada nisam bio sklon odgađanju rješavanja obveza i uvijek sam imao visoku inspiraciju za zaštitu ljudskih prava i sloboda. Moja motivacija proizlazi iz vrijednosti kao što su efikasnost, dobra komunikacija, stručnost, pozitivna radna atmosfera, svačija potreba za priznanjem, javni interes i domoljublje. Pravednost je glavna vrijednost koja me motivira u službi, ponavljam, zato jer sam i sam doživio nepravde i optužbe u trenucima kada sam se najviše trudio savjesno i zakonito obavljati našu vrlo zahtjevnu i često jako neugodnu službu.

Stoga sam u službi uvijek pazio da ne bih nekoga neosnovano optužio, bio on beskučnik ili ministar, jer se nepravda ne zaboravlja i kada je oproštena.

Iako sam državnoodvjetnički dužnosnik oko 30 godina, doživio sam samo jednu potpuno neovisnu i nepristranu stručnu procjenu mojih rukovodnih sposobnosti, i to

tijekom 2003. godine od strane procjeniteljskog tima državnog odvjetništva Sjedinjenih Američkih Država koji su, pored ostalog, utvrdili kako sam **usmjeren na rješavanje problema** i to držim svojom najjačom osobinom.

Trenutno kadrovske stanje u državnom odvjetništvu traži čelnika velike energije kojemu je osnaživanje službe jedini cilj, a ne primarno prilika za osobnu promociju i koji iz temelja gradi stabilnu i maksimalno motiviranu kadrovsku strukturu.

Važno mi je da državno odvjetništvo postupa zakonito, etično i stručno posvećujući dužnu pažnju svakom građaninu koji traži zaštitu i da pritom naročito vodi računa o troškovima. Jako mi je stalo da dužnosnici i službenici pokazuju empatiju prema svima koji to zaslužuju.

Javni interes treba svima biti glavna vodilja i iznad privatnih motiva i tu nema "velikih i malih" predmeta niti malih i velikih ljudi posebno ne po kriteriju političke funkcije, imovinskog stanja ili medijske senzacije.

U situaciji kada čelnik državnog odvjetništva podređene ne može motivirati posebnom materijalnom nagradom, osim eventualnim obećanjem preporuke kod napredovanja onima koji to zaslužuju, a kažnjavanje traži provođenje složenog i neizvjesnog stegovnog postupka, preostaje mu jedino svojim primjerom i snažnom pozitivnom energijom pokrenuti podređene, naročito mlađe koji su budućnost službe, a doslovno nam bježe najkvalitetnijih mladi kadrovi i to je tendencija koju će biti teško zaustaviti bez reorganizacije koja se može provesti uz suglasnost izvršne i zakonodavne vlasti.

Vidim glavnog državnog odvjetnika kao **motor pokretač** službe koji se nikada ne gasi i službu kao stručan, štedljiv i poštenu servis građana koji nas financiraju, a ne kao bezličnu birokratsku strukturu bez empatije za probleme naših ljudi koja u svojim programima stalno planira dodatna zapošljavanja, širenja sistematizacije, službene automobile, mobitele i druge potpuno nepotrebne troškove, a u isto je vrijeme doslovno predmet javne poruge.

1.2 Načela programa rada

1.2.1 Ostvarivost

Kako je pomlađivanje, motiviranost i stručnost kadrova ključna za kvalitetno funkcioniranje državnog odvjetništva u budućnosti, smatram da je program koji stavlja naglasak na suradnju, stručnosti-specijalizaciju, domobljublje i štednju realno brzo ostvariv jer njegova realizacija najviše zavisi od ponašanja glavnog državnog odvjetnika koji je program izradio i njegovih zamjenika u DORH-u koji, ako se dovoljno angažiraju, mogu brzo promijeniti nezadovoljavajuću atmosferu u službi. Takav program omogućuje bolji rezultat s postojećim kadrom i materijalno-tehničkim

sredstvima uz **smanjenje troškova** i ne dopušta glavnom državnom odvjetniku da opravdanje za eventualni neuspjeh traži među drugima ili u nekim "objektivnim" okolnostima.

Smatram da se većina ciljeva iz ovog programa, koji ne zavisi puno od aktivnosti drugih državnih tijela i političkih programa za pravosuđe, može realizirati već u prve dvije godine mandata.

1.2.2 Suradnja

Izgradnja međusobnog povjerenja i iskrene komunikacije na svim razinama je preduvjet ne samo provedbe programa nego i jedan od strateških ciljeva programa usmjerenog na harmonično funkcioniranje službe u cjelini te normalizaciju odnosa s izvršnom vlašću, političkom oporbom i javnim medijima. Bez kvalitetne suradnje sa svima nije moguće ostvariti ovaj program. Nitko u službi ne smije biti ostavljen po strani i svakome treba dati priliku da iznese svoje primjedbe i prijedloge pa i kad su kontroverzni. Kvalitetna suradnja je potrebna, i to ne samo unutar službe nego i u odnosu s drugim tijelima državne vlasti, ministarstvima, građanima i udrugama koje u ostvarenju svojih ovlasti i interesa traže zakonitu intervenciju državnog odvjetništva.

1.2.3 Provedba

Provedba programa zadaća je glavnog državnog odvjetnika, njegovih zamjenika i šefova na županijskim i općinskim razinama. Također i ravnatelja Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (dalje u tekstu – USKOK). Dakle, materijalna sredstva i donekle kadrovska struktura za provedbu programa postoje i samo ih treba pravilno iskoristiti otklanjajući negativne pojave.

Vlada je uložila velika materijalna sredstva u pravosuđe ali problem je kadrovske naravi, a ne materijalno-tehnički. Kadrovska politika temelj svake politike i ne može se riješiti mehaničkim zapošljavanjima sve većeg broja ljudi.

Za provedbu programa nije neophodno angažirati stručnjake izvan službe, iako bi bilo poželjno, sukladno financijskih mogućnostima, angažirati stručnjake (psihologe) za procjenu osobnih karakteristika pojedinih dužnosnika i utvrđivanje stvarnog opterećenja dužnosnika kao rješavatelja predmeta po pojedinim državnim odvjetništvima.

2. Smjernice rada

2.1. Misija

Na svim razinama pokrenuti službu koja preuzima inicijativu i kvalitetno komunicira s javnošću i drugim granama javne vlasti uz zadržavanje visoke razine kvantitativnih pokazatelja učinkovitosti i bitno poboljšanje kvalitativnih rezultata rada. Istinito izvješćivanje na svim razinama uz ukazivanje na probleme, a ne samohvala ili svakodnevnne jadikovke o siromaštvu, neophodna su podloga za utvrđivanje

problema i pronalaženje načina njihovih otklanjanja. Podizanje motivacije na svim razinama najvažnija je i stalna zadaća. Jednostavno govoreći, podizanje optimizma u službi i promjena percepcije u javnosti.

2.2. Vizija

Državno odvjetništvo i USKOK u cjelini s manje zadovoljnih zaposlenika čija je organizacijska struktura prilagodljivija i učinkovitija, ali pri čemu izaziva samo nužne troškove potrebne za funkcioniranje. Čelnici na svim razinama službe preuzimaju osobno u rad najteže predmete i stalno rade na pozitivnoj motivaciji podređenih vlastitim primjerom te naročito vode računa o troškovima. Zamjenici glavnog državnog odvjetnika stalno komuniciraju s nižim razinama sukladno obvezama iz godišnjeg rasporeda poslova, obilaze ih što češće radi savjetovanja i nadzora. Državno odvjetništvo uz stručni autoritet uživa i povjerenje svih segmenata vlasti i društva, a kroz transparentan rad na ratnim zločinima i kvalitetno kadrovanje i informiranje javnosti vraća i obilježje domoljubne službe.

3. Razvojne osi

3.1. Ljudski resursi – pomlađivanje, specijalizacija - cjeloživotno učenje, osposobljavanje za interakciju sa strankama

Starosna struktura dužnosnika nije dobra i kreće se od 35 do 45 godina. Za županijsku razinu zabrinjavajućih 60 do 65 godina identično kao i u DORH-u koji je tradicionalno za neke samo sinekura prije umirovljenja. Zanimljivo je kako je u USKOK-u ta dobna granica između 35 i 40 godina, iako bi bilo za očekivati da tamo rade iskusniji zamjenici. Nažalost, uz godine, bez obzira na iskustvo, dolazi do pada energije pa često imamo situaciju kako oni koji primaju najveće plaće i imaju najviše iskustva, unose najmanje energije, pri čemu mislim na županijske državne odvjetnike koji bi trebali biti najvažniji suradnici glavnog državnog odvjetnika i pokretači službe.

Naglašavam, državno odvjetništvo je operativna služba a ne sud i organizacijska struktura državnog odvjetništva ne treba pratiti sudsku, kako se to uporno sugerira pa i u izvješću za 2022., jer joj jednostavno govoreći ne odgovara.

U nekim državnim odvjetništvima imamo viška dužnosnika i tu je radno opterećenje premalo, dok u drugima imamo konstantni manjak i preopterećenost. Potrebno je ujednačavanje opterećenja u svim državnim odvjetništvima.

Rukovoditelji odjela i odsjeka, glasnogovornici i sl. ne rade na predmetima u punoj normi pa zato imamo veliki broj državnih odvjetnika, prvih zamjenika i šefova odjela i odsjeka te glasnogovornika koji su nepotrebno oslobođeni većeg dijela norme, a što dovodi do povećanog opterećenja ostalih. Upravni poslovi u većini manjih državnih odvjetništava ne predstavljaju bitno opterećenje za čelnike i ne traži nikakva oslobođenja od primarnih zadaća rada na predmetima.

Imamo situaciju da neki rukovodni kadrovi koji su bili 15 do 20 godina na rukovodnim mjestima nisu u stanju odraditi ni najjednostavniji predmet iz općinske nadležnosti jer su potpuno „ispali iz struke“ i služe kao puka transmisija prema DORH-u, a imaju najveće plaće i ulogu u kadroviranju i to uglavnom u negativnom smislu.

Prema izvješću o radu državnog odvjetništva za 2022. i dalje imamo problem nepopunjenosti dužnosničkih mjesta što znači da služba nije atraktivna i to ne samo financijski. Iako u tom pravcu nisu vođenja istraživanja, moj dojam je da su odnosi u službi već problem nego pitanje visine plaće.

Dakle, očito je kako treba provesti nužno pomlađivanje i dovesti mlađe ljude koji imaju više stručne i životne energije. Iskustvo, mudrost, distanciranost i sl. su više atribucije sudaca, posebno viših sudova, jer sudovi nisu operativna tijela nego mjesta gdje se donose odluke. Državno odvjetništvo nije "brat blizanac" suda i ne treba slijediti sudsku organizaciju, kako se to sugerira u godišnjem izvješću za 2022. To je jedna intuitivno obrazložena fiksacija.

Kontrole rada nižih državnih odvjetništava kako su se do sada provodile svake dvije godine nisu bile kvalitetne. Izostajala je komunikacija s kontroliranim zamjenicima. Ovakav način vršenja pregleda izbirokratiziran i na brzinu te bez valjane pripreme i traženja povratne informacije, dovodi do toga da dio primjedbi bude činjenično ili pravno neosnovan, a što narušava autoritet višeg državnog odvjetništva koje vrši nadzor i frustrira referente-rješavatelje nižeg državnog odvjetništva.

Isto tako treba onemogućiti "friziranja" izvješća o kvantitativnim pokazateljima i to najstrože sankcionirati. Sve negativne statističke pokazatelje iz izvješća glavne državne odvjetnice za 2022. dovodim u vezu s kadrovskom strukturom. Stoga ne samo da kadrove treba pomladiti nego i inzistirati na stalnoj specijalističkoj obuci i kroz aktivnosti Pravosudne akademije, ali i na povećanoj aktivnosti viših državnih odvjetništava i šefova na nižim razinama.

3.2. Infrastruktura – organizacijska, normativni okvir, prostorna, informatizacijska

Smatram da se služba treba okrenuti od impresioniranosti klasičnom hijerarhijskom piramidom, koja prenaplašava ulogu autoritarnih čelnika državnih odvjetništava s upravnim ovlastima, prema fleksibilnijem sustavu stručnih grupa (odjela i odsjeka) na svim razinama od općinskih odvjetništava do DORH-a i koji bi se međusobno čvrsto povezali po stručnoj i kolegijalnoj, a ne samo upravnoj liniji.

Zakon o državnom odvjetništvu i Zakon o državno-odvjetničkom vijeću pružaju relativno kvalitetan okvir za funkcioniranje i kadrovanje državnog odvjetništva u pozitivnom smislu i praksu samo treba uskladiti s tim normativnim okvirom. U vezi kadrova smatram kako je važno izmijeniti odredbu čl. 63. st. 1. al. 2. Zakona o državnoodvjetničkom vijeću tako da služba prestaje ispunjenjem uvjeta za odlazak u

mirovinu, a ne u svakom slučaju navršavanjem 70 godina života. To starenje službe postaje problem jer dovodi do blokade napredovanja i pada motivacije mlađih.

Državnoodvjetničko vijeće treba reformirati tako da broj članova DOV-a iz redova izvan državnog odvjetništva bude veći jer su članovi iz redova državnih odvjetnika potpuno pod utjecajem glavnog državnog odvjetnika. Ni predsjednik DOV-a ne bi trebao biti uvijek iz reda državnih odvjetnika. U članstvo DOV-a treba dodati i ugledne suce, odvjetnike i javne bilježnike. Jedino tako će osigurati neovisnost i objektivnost posebno u stegovnim postupcima.

Radi kontrole potencijalnog sukoba interesa treba zakonom uspostaviti institut **javno dostupnog kratkog životopisa dužnosnika** (koji bi bio svima dostupan na stranicama DORH-a) u kojem bi dužnosnici unosili sve osnovne podatke važne za ocjenu kompetentnosti, ali i nepristranosti i objektivnosti koji se ne unose u imovinsku karticu. Što više, uvjeren sam kako **imovinska kartica** ne smije biti dostupna općoj javnosti jer državni odvjetnici nisu štićene osobe, a sadašnjim rješenjem se ugrožava njihova sigurnost i sigurnost njihovih obitelji.

Novi **Poslovnik državnog odvjetništva** je preglomazan i sadrži brojne odredbe o načinu rada u Case Tracking System (dalje u tekstu - CTS) za što bi bilo primjerenije da se nalazi regulirano u posebnom priručniku i što bi olakšalo i prilagođavanja tog računalnog programa koji ne bi bio zavisao od Poslovnika.

Etički kodeks je odbacio dio pravila staromodnog „stegovnika“ iako se i dalje više bavi obvezama i zabranama državnih odvjetnika, a nisu dovoljno naglašena prava dužnosnika važna radi njihove samostalnosti i neovisnosti, što je suština etičkog kodeksa jer su brojne obveze ionako već regulirane Zakonom o državnom odvjetništvu, Poslovnikom državnog odvjetništva i procesnim zakonima. Tu vidim ulogu Udruge državnoodvjetničkih dužnosnika koja je nedavno osnovana.

Priručnik za rad državnih odvjetnika koji je izuzetno važan za ujednačavanje prakse nije prilagođen brojnim zakonodavnim promjenama koje su u međuvremenu stupile na snagu, tj. zastario je, a najvažniji je za ujednačavanje prakse i provođenje kontrola. Također je preglomazan i treba ga osloboditi onih dijelova koji spadaju u materiju udžbenika pojedinih grana prava i komentara zakona. On je izuzetno važan za one koji su početnici u službi ali se ne koristi, što je nedopustivo.

U **Okvirna mjerila** za rad državnih odvjetnika i zamjenika državnih odvjetnika treba unijeti odredbe koje naglašavaju samostalnost u donošenju odluka i gdje se naročito vrednuju sposobnosti postizanja sporazuma u rješavanju predmeta, kako kaznenih tako i građanskih. U protekle četiri godine izmjene su i išle u tom pravcu. Imamo i **niz apsurdnih rješenja** pa na ocjenu obnašanja dužnosti utječu i okolnosti za koje dužnosnik nije odgovoran i na koje ne može nikako utjecati.

Case Tracking System (CTS) je uz brojne nadogradnje još uvijek nespretno za rukovanje i podložan čestim promjenama iako se stalno poboljšava i prilagođava

potrebama. Još nije do kraja ostvaren željeni učinak olakšavanja i ubrzavanja uredskog poslovanja, a naročito izrade kvalitetnih statističkih izvješća,

Specijalizacija je obilježje svake moderne službe i na specijalističkom obrazovanju treba uporno inzistirati. Organizacijska struktura treba biti horizontalno složenija s više specijaliziranih odsjeka jer to dovodi do kvalitetnog specijalističkog pristupa uz praćenje i ujednačavanje pravne prakse bez obzira što od čelnika državnog odvjetništva traži dodatni angažman oko osiguravanja ravnomjernog opterećenja u radu zamjenika i rješavanja međuljudskih napetosti koje u vezi s time nastaju.

U vezi problematike predlaganja i dosuđivanja **kaznenih sankcija**, pristalica sam djelomično determiniranog sustava u kojemu sudac, a time i državni odvjetnik i branitelj, odluku o sankciji ili prijedlogu sankcije mogu utemeljiti na detaljnijim kriterijima ili **smjernicama** koje bi načelno trebali utvrditi Vrhovni sud i DORH uz pomoć stručnjaka iz oblasti penologije. One bi obvezivale snagom argumenata. To je preduvjet ostvarenja načela ravnopravnosti svih pred sudom i zakonom i preduvjet za dobro funkcioniranje instituta **sporazumijevanja o kazni i sankciji**, kao važnoj novini iz Zakona o kaznenom postupku iz 2008. Glavni državni odvjetnik treba naglašavati potrebu izrade takvih smjernica jer bez njih nema ujednačavanja kazni ni kvalitetnog sporazumijevanja o krivnji i kazni.

Problem u Republici Hrvatskoj nisu preblage kazne, iako tu ima mjesta poošttravanju za kaznena djela s elementima nasilja i mržnje, nego neujednačenost prakse, a što ugrožava načelo ravnopravnosti svih pred zakonom. **Ujednačavanje prakse** treba biti važan segment u radu državnog odvjetnika.

Kriminalit iz segmenta **korupcije** je pokriven aktivnostima USKOK-a i PNUSKOK-a, smatram kako te službe kvantitativno dobro obavljaju svoj posao iako su pod enormnim pristiskom javnosti, što može dovesti ne samo do demotivacije nego i do negativnog efekta potrebe za fabriciranjem predmeta i dodvoravanja javnosti. Korupcija nije samo kazeno-pravni pojam nego daleko šira društvena "bolest", kulturološko pitanje i dok svi ne prisegnu na to da je korupcija u javnom sektoru odiozna pojava ravna veleizdaji, nasljeđeni mentalitet se neće proimijeniti. Tu državno odvjetništvo u fazi represije ima važnu ulogu i ne može pobjeći od svoje odgovornosti, posebno za percepciju u javnosti iako bez angažmana policije i drugih tijela detekcije ne može samostalno ostvariti cilj svođenja korupcije na najmanju moguću mjeru. Nije dobra situacija u kojoj novinarstvo prednjači u otkrivanju koruptivnih kaznenih djela, a što dovoljno govori o povjerenju ljudi u državne institucije. Povjerenje treba vratiti, a to mogu samo čelni ljudi institucija.

Gospodarski kriminalitet je „rak rana“ državnog odvjetništva i pravosuđa u cjelini. Taj tzv. „kriminalitet bijelih ovratnika“ je najsloženiji za istraživanje i procesuiranje iz općepoznatih razloga. Najpoznatiji predmeti USKOK-a, pa i oni u kojima su donesene oslobađajuće presude, nisu predmeti klasičnog organiziranog kriminaliteta (krijumčarenja ljudi, droga, oružja i iznude, organizirana prostitucija, itd.), nego gospodarskog-subvencijskog s jakim službeničkim elementima zlouporabe službene

dužnosti (sprega gospodarstvenika i javnih službenika). Tu treba uložiti najveću energiju i vrijeme kako bi se situacija promijenila i dužnosnici u državnom odvjetništvu što bolje educirali i specijalizirali.

Posebnu pozornost treba posvetiti i kaznenim djelima protiv okoliša i svim kaznenim djelima s elementima nasilja, prometnim deliktima i kaznenim djelima počinjenima iz mržnje ili na štetu djece.

Iz nadležnosti građansko-upravnog odjela treba istaknuti problematiku **radno-pravnih predmeta** koji periodično doslovno zatrpavaju sudove tužbama protiv RH i treba inzistirati na brzom donošenju odluka u tzv. oglednim sporovima kako bi se izbjeglo opterećivanje sudova velikim brojem identičnih predmeta. Nedopustivo je da nas opterećuju veliki brojevi predmeta djelatnih vojnih osoba i službenika policije koji se mogu riješiti ili sindikalnim sporazumijevanjem ili oglednim sudskim sporom. Treba odlučno poticati izvansudsko rješavanje sporova i učiniti sve u zakonskim okvirima da se sporovi riješe sporazumom i mirnim putem izvan sudskih postupaka.

Zabrinjavaju ukupne visine tužbenih zahtjeva protiv Republike Hrvatske u **međunarodnim arbitražnim postupcima**. Pored sporova s bankama zbog kredita s valutnim klauzulama, većina se odnose na zaštitu stranih ulaganja i postavlja se pitanje je li tu DORH mogao više učiniti u pravcu da se ti sporovi riješe sporazumom jer bi gubitak tih sporova bio veliki teret za proračun RH. To su predmeti od posebnog značaja za državu i proračun i traže posebnu pozornost.

Vezano za **troškove vještačenja** glavni državni odvjetnik bi trebao u kontaktu i dogovoru s rektorima sveučilišta i čelnicima pojedinih stručnih udruženja iz kojih dolaze vještaci postići sporazum kako bi se izbjegle situacije u kojima u velikim predmetima gospodarskog kriminaliteta ili drugim značajnim predmetima ne možemo u Republici Hrvatskoj angažirati kvalificiranog i vjerodostojnog vještaka koji bi vještačenje izvršio za primjerenu naknadu. Ovo sam istakao i u ranijem programu iz 2020. misleći na predmet "**Agrokor**" i predviđajući što bi se moglo dogoditi, a to meni kao nekome tko tridesetak godina radi gospodarski kriminalitet i nije bilo teško.

Rad vještaka za javnu vlast na suzbijanju kriminaliteta bi trebao biti čast, a ne neugodna dužnost koju treba izbjegavati ili pak za takav rad obračunavati neprimjereno visoke naknade.

Nedostatak prostora i službenika koji se kontinuirano pojavljuje u svim godišnjim izvješćima glavnog državnog odvjetnika nisu i ne mogu biti opravdanje za neotklanjanje uočenih nedostataka kadrovske naravi. Najvažnije je ulaganje u kadrove, pri čemu mislim na osiguranje što je moguće veće plaće i cjeloživotnog usavršavanja. Sve ostalo je sporedno.

4. Strateški ciljevi

4.1. Kompetentni stručnjaci

Stalna edukacija, naročito specijalistička prema zaduženjima iz godišnjih rasporeda poslova, treba biti stalna i važna zadaća. Specijalizacija, posebno na korupcijskim i gospodarskim predmetima, je vrijednost kojoj svi trebaju težiti posebno u većim državnim odvjetništvima. Pravna problematika je sve složenija, posebno pitanja prava Europske unije i prakse Europskog suda za ljudska prava i Suda Europske unije.

Sve planirane kadrovske promjene treba raspraviti na odgovarajućem kolegiju i svakoga treba posebno pripremiti za posljedice eventualnih promjena. Smatram da je prevelik dio zamjenika i savjetnika demotiviran jer se ne poštuje u dovoljnoj mjeri njihov stručni i ljudski integritet. Dio zamjenika u općinskim državnim odvjetništvima je već jako dugo na tim pozicijama bez šanse za napredovanje, a što je također demotivirajuće. Čelnici ne traže za svakoga ono mjesto na kojem može najviše dati već su odluke o rasporedu i napredovanju subjektivne i vrlo nejasno obrazložene. Dugogodišnje inzistiranje na hijerarhiji i autoritetu, a ne nužno stručnosti, te kontinuirano podcjenjivanje profesionalnog pa i ljudskog digniteta, dovelo je kod dijela dužnosnika i savjetnika do nezainteresiranosti, "depresije" pa ponekad i do defetizma i destruktivnih ispada. U službu treba vratiti opuštenu i kolegijalnu atmosferu u kojoj se pojedinac osjeća zaštićenim i jednakovrijednim ako uredno i zakonito obavlja svoje dužnosti.

Radi davanja poticaja svojim zamjenicima čelnici državnih odvjetništava trebaju osobno raditi na važnim predmetima (posebno u predmetima ratnih zločina i gospodarskog kriminaliteta) i tako vlastitim primjerom pokazati kvalitetan rad, a čime bi se potvrdio njihov stručni autoritet i zadržala verziranost u poslu. Zatvaranje u ured i bavljenje isključivo upravnim poslovima, nije ponašanje kojim se motivira podređene na požrtvovan i samostalan rad i svakako nisu poslovi zbog kojih se zaslužuje veća plaća. Onaj koji ne gleda kriminalcima u oči ne može imati veću plaću od onih koji se s njima svaki dan susreću.

Sprječavanje narušavanja dobrih međuljudskih odnosa. Razgovorom i savjetovanjem s kolegama koji ispoljavaju nametljivo i zlostavljačko ponašanje prema kolegama istog ranga i podređenima utjecati na promjenu ponašanja. Nažalost, služba u kojoj se ponekad previše ustraje na hijerarhiji i autoritetu postaje pogodan medij za zlostavljače. U težim slučajevima nedoličnog ponašanja tog tipa inicirati stegovne postupke. Ovo je jako važno kako bi se zaštitilo samozatajne radnike koji nisu skloni samopromociji i tako ih motiviralo da se ugodnije osjećaju u službi i da daju svoj maksimalni doprinos.

4.2. Kvalitetna administrativna podrška

U zadnje vrijeme je došlo do povećanog zapošljavanja službenika i namještenika u državnim odvjetništvima, ali moja iskustva govore da se često radi o namještenicima i službenicima koji nisu dovoljno motivirani i stručno educirani pa je njihov doprinos minimalan. I tu se pojavljuje problem jake fluktuacije. Važno je na ta mjesta zapošljavati najkvalitetnije koje se na tržištu rada može pronaći, što nije lako s

obzirom na plaće koje primaju. Čelnici državnih odvjetništava trebaju dužnu pažnju posvetiti edukaciji i motivaciji administrativnog osoblja.

4.3. Promjena percepcije u javnosti - služba glasnogovornika je zakazala

Iako državno odvjetništvo ima ustrojenu službu za odnose s javnošću ona je u toj istoj javnosti doslovno nevidljiva. Rijetki istupi čelnika ili drugih dužnosnika povodom kakvih medijski zanimljivih predmeta su nedovoljni. Na zajedničkim konferencijama sa službenicima policije predstavnici državnog odvjetništva u pravilu ništa ne govore ili se služe kratkim floskulama te ostavljaju loš dojam nervoznih i uplašanih birokrata dok odvjetnici - branitelji dominiraju medijskih prostorom.

Državni odvjetnik ne smije težiti pretjeranom sudjelovanju u medijima radi samopromocije, ali u onim medijima u kojima dobije prostor treba uvjeriti da je suveren stručnjak i časna osoba koja na jednostavan i razumljiv način izvješćuje o interesantnim činjenicama. Izbor teme, sudionika i medija je jako važan za pravilno prikazivanje rada državnog odvjetništva, a što je obveza i glasnogovornika.

Županijski državni odvjetnici, većinom potpuno nepoznati javnosti, na sebe trebaju preuzeti dio medijske pažnje i odgovornosti za pravilnu medijsku prezentaciju službe i najtežih predmeta na kojima rade, pogotovo ratnih zločina. Tu su glasnogovornici sudova daleko kvalitetnije odradili svoje obveze od glasnogovornika državnih odvjetništava.

Ne sjećam se niti jednog slučaja da je državno odvjetništvo samostalno zakazalo i održalo konferenciju za medije i izvijestilo o važnim pitanjima, a da je ista imala dobar odjek u javnosti. Jedna je nedavno doživljena kao nadrealna farsa jer je potpuno nepripremljena. Građani nas plaćaju i oni imaju pravo biti informirani o važnim činjenicama i upoznati osobe koje financiraju.

Ravnatelj USKOK-a također treba javnosti na primjeren način prezentirati rad Ureda. Oštro sam protiv estradizacije rada Ureda, jer bi to bilo neprirodno načinu njegovog postupanja, ali porezni obveznici imaju pravo znati važne podatke o radu Ureda. Ured povjerenje javnosti može steći ne samo kvalitetnim radom nego i primjerenom prezentacijom tog rada u javnosti, a pozitivna slika o radu Ureda motivirat će građane da prijavljuju kaznena djela iz nadležnosti Ureda. Žalosno je da se na mjesto ravnatelja kolege i kolegice ne žele kandidirati, a to najviše govori o recentnim očekivanjima u odnosima s glavnim državnim odvjetnikom.

4.4. Kadrovska ekipiranje i stalni nadzor rada zagrebačkih državnih odvjetništava

Prosječna popunjenost dužnosničkih mjesta za službu u cjelini je prema izvješću za 2022. ukupno 76%. Prema dobnim skupinama najveći broj dužnosnika u općinskim državnim odvjetništvima u starosnoj je skupini između 40 i 45 godina te 35 i 40 godina. U županijskim državnim odvjetništvima najveći je broj dužnosnika u dobi između 60 i 65 godina. U USKOK-u najveći je broj zamjenika ravnatelja u dobi

između 40 i 45 godina. U Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske najveći je broj dužnosnika u dobi između 65 i 70 godina. S takvom starosnom strukturom, koja ima tendenciju pogoršavanja u smislu odlaska mladih kadrova, ne može se graditi budućnost službe.

Najveći problemi u radu državnog odvjetništva su već duže vrijeme vezani za Općinsko državno odvjetništvo u Zagrebu i Županijsko državno odvjetništvo u Zagrebu i lošu kadrovsku situaciju. Svjestan sam da ta državna odvjetništva i kvalitativno i kvantitativno zadužuju najveći broj predmeta, posebno onih koji spadaju u složene, ali to ne može biti stalno opravdanje. Kadrovski pokazatelji za Zagreb su već tradicionalno loši.

Dakle, velika fluktuacija kadrova u ekonomski jačim sredinama ne smije biti opravdanje za zaostatke u radu. Služba se organizacijski tome treba prilagoditi i omogućiti brzu i efikasnu popunu mlađima.

Treba učiniti napor da se ta po broju predmeta najvažnija državna odvjetništva što brže i kvalitetnije popunjavaju pa i dovođenjem kadrova iz drugih državnih odvjetništava te povratom svih kadrova nepotrebno upućenih na rad u USKOK ili DORH. Tu nema mjesta nikakvoj improvizaciji u rješavanju najtežeg kadrovskog problema u državnom odvjetništvu. **Zagreb treba biti stalni prioritet.**

Državni odvjetnik se treba snažnije povezati s čelnicima pravnih fakulteta i organizirati sastanke sa studentima kako bi ih motivirao za rad u državnom odvjetništvu. **Sada je služba nažalost nepoželjna među najkvalitetnijim najmlađim kolegama i to ne samo iz finansijskih razloga.**

4.5. Osnaživanje odsjeka za ratne zločine

Kad već nije osnovano posebno tužiteljstvo za ratne zločine, koje bi s obzirom na broj ratnih zločina počinjenih na štetu građana Republike Hrvatske bilo najkvalitetnije rješenje, radu posebnih odsjeka za ratne zločine treba posvetiti svu pažnju. Čelna osoba Odsjeka za ratne zločine također treba biti prepoznata u javnosti i treba biti u kontaktu s braniteljskim i drugim udrugama koje pokazuju interes i mogu ponuditi određene dokaze i podatke. Odsjek za ratne zločine traži osobu koja će uživati povjerenje javnosti i biti javno prepoznata. To su najvažniji predmeti u radu kaznenih odsjeka državnih odvjetništava i na tim predmetima trebaju raditi najbolji. Iako su u posljednje vrijeme poduzete neke mjere da se osnaži rad na predmetima ratnih zločina koncentriranjem predmeta u većim centrima, tom segmentu službe nedostaje vođa, tj. osoba koja pored glavnog državnog odvjetnika promiče rad odsjeka, informira javnost i odgovara za predmete. Razina kvalitete rada u tom segmentu predmeta je loša a to je nedopustivo za najteže i najvažnije kaznene predmete.

4.6. Sužavanje nadležnosti USKOK-a – naglasak na kvaliteti rada

USKOK je u vrijeme osnivanja preuzeo pažnju javnosti i zasjenio ostala državna odvjetništva redovne nadležnosti. Ali u isto vrijeme, paradoksalno je da se veliki broj

uskokovih predmeta delegira u rad tužiteljstvima opće nadležnosti. Dakle, tzv. nadnica za strah koju primaju u vidu povećane plaće, nije uvijek opravdana. Ova dugogodišnja situacija s trajnim ili „ad hoc“ upućivanjem zamjenika iz državnih odvjetništava redovne nadležnosti u USKOK, kako bi se "napumpala" statistika, prikazuje taj Ured kao **kadrovsku improvizaciju**, a što je dugoročno loše rješenje.

Nakon detaljnih konzultacija s ravnateljem i svim zamjenicima USKOK-a i zavisno od pribavljenih mišljenja te konzultacija sa stručnjacima i Ministarstvom pravosuđa treba inicirati promjene nadležnosti u pravcu smanjenja broja predmeta, a zadržavanja najvažnijih i koncentriranog rada na baš takvim predmetima. Treba stvoriti klimu u kojoj se u USKOK-u zapošljavaju stvarno najbolji, najiskusniji i najmotiviraniji. **Promjena kadrovske strukture u korist iskusnijih i samostalnijih u radu uz istodobno smanjenje broja predmeta i fokus na one stvarno najteže i za praksu najvažnije. To je put za osnaživanje rada USKOK-a kao samostalne službe i glavnog nositelja represivnog aspekta suzbijanja korupcije.**

Dakle, u budućnosti USKOK vidim znatno manjim tj. službu s ne više od 20-tak rješavatelja predmeta jer sav taj „balast“ manje značajnih predmeta treba vratiti u rad odsjecima za gospodarski i organizirani kriminalitet državnih odvjetništava redovne nadležnosti, koji ih i sada rješavaju kroz tzv. upućivanje.

4.8. Pokretanje rada odjela za istraživanje imovinske koristi

Umjesto zapošljavanja tzv. financijskih stručnjaka (teško će se zaposliti osobe sa stručnim iskustvom) puno je ekonomičnije i lakše provesti specifičnu edukaciju državnoodvjetničkih dužnosnika i na općinskoj, a ne samo na županijskoj razini te one koji se bave gospodarskim i organiziranim kriminalitetom usko povezati s Poreznom upravom, Uredom za sprječavanje pranja novca, Državnim uredom za reviziju, itd. Istraživanje imovinske koristi je jako važna i nezaobilazna aktivnost trebaju biti svi u službi posvećeni, a ne samo navodni "stručnjaci". U tom segmentu loše stojimo i to se treba popraviti.

4.9. Smanjenje troškova (Cost-benefit analiza)

Vođenje računa o troškovima i pozitivna bilanca troškova postupka svakog dužnosnika trebali bi biti važni kriteriji za pohvalu i napredovanje, posebno za čelnike državnih odvjetništava. Troškovi putovanja radi prisustvovanja sastancima u Zagrebu mogu se smanjiti korištenjem audio-video konferencija. Treba ukinuti i praksu organizacije godišnjih savjetovanja koja osim stručnog imaju i turistički karakter za "povlaštenu elitu". Smanjenje troškova nepotrebnih fotokopiranja. Besmisleno je i neekonomično izrađivati dva identična spisa predmeta da bi se nakon negativne odluke oba primjerka spisa arhivirala. Potrebno je smanjiti broj zaposlenih na računovodstvenim poslovima, poslovima vozača i čišćenja jer smo na tim mjestima nepotrebno prekapacitirani.

Usprkos uvriježenom mišljenju, smatram da je državno odvjetništvo prekapacitirano u DORH-u, USKOK-u i pojedinim županijskim državnim odvjetništvima dok je kadrovska potkapacitiranost uzrok problema zagrebačkih općinskih državnih odvjetništava, ali za to treba napraviti posebnu analizu jer pročitana godišnja Izvješća glavnog državnog odvjetnika ne nude informacije iz kojih bi mogli zaključiti zbog čega su takvi kadrovski problemi na općinskoj i županijskoj razini u Zagrebu.

5. Zaključak

Za dobar rad državnog odvjetništva daleko je važnije osigurati visoko motivirane i stručne zaposlenike i adekvatno ih materijalno stimulirati nego ulagati u poslovne prostore i druga materijalna sredstva koja pomažu i potrebna su, ali nisu od presudnog značaja za odnose unutar službe i uredno i kvalitetno izvršavanje službenih dužnosti.

Državno odvjetništvo je snažno onoliko koliko je stručan i častan najmlađi i najneiskusniji zamjenik općinskog državnog odvjetnika, kojemu kao budućnosti službe treba posvetiti najveću pažnju.

Glavni državni odvjetnik se ne treba truditi svidjeti svima, ali ne smije niti bježati od javnosti i zatvoriti se u svoj ured u uvjerenju kako će lakše „preživjeti“ mandat. Onaj državni odvjetnik kojega svi vole zasigurno više radi na dojmu o sebi nego o svojim zadaćama. Naravno, još gora je varijanta je državni odvjetnik kojemu nitko ne vjeruje i koji je predmet javnog podsmjeha.

Služba je često neugodna i po logici zakonske uloge dovodi u sporove i zamjeranja, čak su u davna vremena plaćani i dodaci na "odioznost službe", ali i takvu službu ja cijenim kao vrhunsku pravnu struku kojoj sam posvetio svoj život. Zato mi je žao kad vidim što se događa sa službom i zato želim pomoći koliko god mogu.

Na koncu, moj motiv je i strogo osoban jer želim da moje dijete, a ako Bog da i unuci, živi u državi u kojoj je državno odvjetništvo moralni i stručni autoritet.

Kandidat Nikša Wagner

